

1.10.2021

איגרת איכות ובטיחות אוקטובר 2021
פחד מתופעות לוואי – המעכב העיקרי בפני חיסון לקורונה

לקראת הגל הרביעי של הפנדמיה מתחזקת הדעה כי חיסון האוכלוסייה הוא כלי הנשק החזק ביותר למלחמה במגפה. מרבית האוכלוסייה מקבלת את החיסונים בברכה, אולם חלק לא מבוטל מהנשאלים חוששים מתופעות לוואי אפשריות ואינם מתכוונים להתחסן.

Dr. Winfried Rief מאוניברסיטת מרבורג מציע במאמרו שהתפרסם לאחרונה ב JAMA 5 אסטרטגיות לשכנע את החוששים :

1. הורדת רמת החרדה ע"י מתן אינפורמציה ברורה ומקיפה על תוצאות החיסונים השונים, תוך דגש על פרוט תופעות לוואי אפשריות בהשוואה לפלצבו. יש לאפשר גישה מידית וקלה למקור אינפורמציה רפואית למקבלי החיסון לשם דווח מידי וקבלת הסבר ותמיכה.
2. להסביר כי תופעות שכיחות כמו חום, כאבי שרירים ועייפות מצביעות על פעילות טובה של החיסון, יותר מאשר על תופעת לוואי לא רצויה. לדרג את תופעות הלוואי ע"פ חומרתן (בהשוואה לפלצבו).
3. בנוסף להגנה על המתחסן עצמו כדאי להרחיב את ההסבר על התרומה לחברה במיוחד לקבוצת הצעירים שלא צפויים למחלה קשה אם ידבקו.
4. מסע הסבר על הרווח שבחיסון והאפשרויות שהוא פותח בפני המתחסן בהקשר חברתי והתרבותי.
5. אין להתעלם מחדשות כוזבות וסיפורי בדים על אירועים חריגים כביכול או תופעות לוואי דמיוניות ויש להכחיש אותם בכל תוקף ע"י אנשי מקצוע מהימנים, לאחר בדיקה מעמיקה של הנתונים.
6. לבצע מעקב רציף ושקוף לצבור אחרי דווחי אירועים חריגים לאחר החיסון ולבדוק אותם באופן יסודי.

Rief W. JAMA Health Forum, 2021; 2(4): e210804

פרופ' ירון ניב